

AKCIONI PLAN

ZA RODNU RAVNOPRAVNOST

2023-2027

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

Uopšteno

Uključivanje principa jednakosti žena i muškaraca u sve oblasti društvenog života, u javnoj i privatnoj sferi, predstavlja ostvarenje jednog od osnovnih standarda ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Integracija ovih principa u pravne, institucionalne i političke okvire u Bosni i Hercegovini zasniva se na obavezama koje proizilaze iz međunarodnih dokumenata, članstva u međunarodnim savezima i tijelima, kao i na principima zaštite osnovnih ljudskih prava utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine.

U pripremi je usvajanje Nacrta akcionog plana za rodnu ravnopravnost u Bosni i Hercegovini (GAP BiH) za period 2023-2027. godine. Ovaj dokument sadrži tri strateška cilja unutar kojih su definisana prioritetna područja aktivnosti, odnosno programi i mjere neophodne za postizanje ovog cilja. Radi se o izradi, implementaciji i praćenju programa mjera za poboljšanje rodne ravnopravnosti u vladinim institucijama u prioritetnim područjima, zatim izgradnji i jačanju sistema, mehanizama i instrumenata za postizanje rodne ravnopravnosti, te uspostavljanju i jačanju saradnje i partnerstva.

Kako je navedeno u objašnjenju, ovaj strateški dokument obuhvata sva područja društvenog života. Određena su prioritetna i međusektorska područja, kao i područja koja se odnose na jačanje sistema, mehanizama i instrumenata za postizanje rodne ravnopravnosti, te jačanje saradnje i partnerstva. Na taj način jasnije su definisane obaveze institucionalnih mehanizama za rodnu ravnopravnost, kao i obaveze i odgovornosti resornih ministarstava i nadležnih institucija u svakom prioritetnom području u skladu sa Zakonom o rodnoj ravnopravnosti u BiH. To je okvirni strateški dokument koji pruža smjernice za izradu operativnih planova i drugih dokumenata za implementaciju u institucijama na svim nivoima organizacije vlasti u BiH.

O ISBIH-u

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine (ISBiH) je nezavisna državna administrativna organizacija za poslove u oblasti standardizacije. Rad ove institucije definisan je Zakonom o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine.

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine učestvovao je na obuci pod nazivom „Usklađivanje zakona i podzakonskih akata sa Zakonom o zabrani diskriminacije i Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH”.

Cilj ove obuke bio je da se shvati značaj, prava i obaveze iz ova dva zakona i odmah prepozna bilo koji oblik diskriminacije u društvu. Veoma je važno prepoznati značaj standarda koji se odnose na rodnu ravnopravnost, kao i njihovu praktičnu primjenu.

ISBiH je već preuzeo neke korake u podizanju svijesti o standardima koji se odnose na rodnu ravnopravnost. Čim se objavi standard ISO 53800, ISBiH će ga usvojiti i prevesti.

Omjer žena i muškaraca zaposlenih u ISBIH-u

Zaposlenici / zaposlenice

Zaposlenici ISBIH-a	Broj
Žene	21
Muškarci	13
Ukupno	34

Omjer žena i muškaraca na rukovodećim pozicijama u ISBIH-u

Rukovodeće pozicije u ISBIH-u	Broj
Žene rukovodioci	1
Muškarci rukovodioci	8
Ukupno	9

Omjer žena i muškaraca u tehničkim komitetima iz oblasti elektrotehnike u ISBIH-u (Ž/M)

Standardizacija u oblasti elektrotehnike u ISBIH-u	Broj
Žene	30
Muškarci	91
Ukupno	121

Ciljevi

Kratkoročni ciljevi (do 2 godine)

ISBiH će:

- pripremiti materijale i prezentacije potrebne za promociju principa i standarda za rodnu ravnopravnost;
- informisati kolege u ISBiH-u o važnosti standarda koji se odnose na rodnu osjetljivost kroz radionice i podizanje svijesti o rodnoj ravnopravnosti;
- povećati saradnju s institucijama koje rade na promociji GAP-a u BiH.

Dugoročni ciljevi (3-5 godina)

ISBiH će:

- informisati zainteresovane strane o važnosti standarda za rodnu ravnopravnost putem radionica i podizanja svijesti o ravnopravnosti spolova;
- istražiti mogućnosti za proširenje saradnje s agencijama ili institucijama koje mogu doprinijeti promociji standarda za rodnu ravnopravnost u Bosni i Hercegovini;
- povećati zastupljenost žena u tehničkim komitetima u Sektoru za standardizaciju u oblasti elektrotehnike;
- usvojiti i prevesti ISO standarde i dokumente za rodnu ravnopravnost nakon njihovog objavljivanja;
- povećati broj žena na rukovodećim pozicijama kroz promociju ravnopravnosti.

Rezultati

- Priprema obrasca za evaluaciju znanja učesnika prije i nakon prezentacije;
- Priprema i razmjena materijala, povećana saradnja sa zainteresovanim stranama radi promocije standarda za ravnopravnost spolova;
- Povećanje broja žena u Sektoru za standardizaciju u oblasti elektrotehnike;
- ISBIH će omogućiti prevođenje svih standarda u oblasti rodne ravnopravnosti;
- Izgradnja boljeg odnosa između rukovodstva i zaposlenica s ciljem stvaranja jednakih mogućnosti za napredovanje kao i za muškarce.

Aktivnosti/Rezultati	Mjere i akcije	GAP indikator	Osnova	Cilj	Vremenski okvir	Zaduženje i odgovornost	Budžet	Komentari
Rezultat 1:								
Cilj GAP-a: ISBIH će omogućiti prevod standarda iz oblasti ravnopravnosti spolova								
Usvajanje ISO standarda za ravnopravnost spolova u NSB¹-u nakon objave ISO standarda	U najkraćem roku usvojiti ISO standard kroz NSB	Prevedeno	Praćenje objavljuvanja ISO standarda na web-stranici ISO-a	Objavljivanje ISO standarda kao BAS nacionalnih standarda	3-5 godina	Tehnički komiteti ISBIH-a	Trenutno nema podataka	Objava vijesti o usvajanju ISO standarda kao BAS standarda za ravnopravnost spolova na web-stranici ISBIH-a
Rezultat 2:								
Cilj GAP-a: Priprema obrasca za evaluaciju znanja učesnika nakon prezentacije								
Priprema prezentacije u svrhu promovisanja ISO (BAS) standarda za ravnopravnost spolova	Informativni rukovodstvo, zaposlenike ISBIH-a i zainteresovane strane o zahtjevima ISO standarda za ravnopravnost spolova u godišnjem nivou	# obučavanje zaposlenika o pitanjima ravnopravnosti spolova u standardima	Trenutno nema referentnih podataka. Podaci će biti dostupni nakon održanih radionica	Godišnje održati jednu obuku u ISBIH-u o standardima za rodnu ravnopravnost	1 svake godine	ISBIH Upravljački odbor o rođnoj ravnopravnosti Odgovorne osobe: Biljana Baljaj, Tatjana Vidović, Željka Popić	2000 eura	Procijeniti znanje prije i nakon prezentacije
Rezultat 3:								
Cilj GAP-a: Povećati broj žena u Odjeljenju za standardizaciju iz oblasti elektrotehnike								
Javni poziv ženama na web-stranici, sastancima, radionicama da se prijave za članstvo u komitetima iz oblasti elektrotehnike	Pružiti informacije o mogućnostima za žene u Odjeljenju za standardizaciju iz oblasti elektrotehnike kako bi se podstaknulo veće učešće žena u radu tehničkih komiteta	# ženski članovi nacionalnih tehničkih komiteta	ISBIH tehnički komiteti BAS/TC 1 BAS/TC 5 BAS/TC 6 BAS/TC 8 BAS/TC 10 BAS/TC 15 BAS/TC 18 BAS/TC 19 BAS/TC 46 BAS/TC 51	Povećati broj žena članica nacionalnih tehničkih komiteta u Odjeljenju za standardizaciju u oblasti elektrotehnike za 2	3-5 godina	ISBIH tehnički komiteti Sekretari nacionalnih tehničkih komiteta u Odjeljenju za standardizaciju u oblasti elektrotehnike	Trenutno nema podataka	Promocija standarda za ravnopravnost spolova u svrhu povećanja broja žena u Odjeljenju za standardizaciju iz oblasti elektrotehnike
Rezultat 4:								
Cilj GAP-a: Izgraditi bolji odnos između rukovodstva i zaposlenica s ciljem stvaranja jednakih mogućnosti za napredovanje kao i za muškarce								
Stvaranje dodatnih prilika za žene da se jačanje uticaja žena u	Provesti kampanju za jačanje uticaja žena u	Porast broja žena među članovima	Tehnički komiteti Ž/M	Povećati broj žena u nacionalnim	2025-2028	Najviše rukovodstvo	750 eura	Izvršiti uticaj na rukovodstvo ISBIH-a

¹ NSB je skraćenica od National Standardization Body (Nacionalno tijelo za standardizaciju).

uključe i napreduju u tehničkim oblastima	svrhu podsticanja najvišeg rukovodstva da napravi novu sistematizaciju radnih mjeseta u ISBIH s naglaskom na većem broju i boljim pozicijama za žene, posebno u tehničkim komitetima	nacionalnih tehničkih komiteta	BAS/TC 8 – Ž/M 1/10 BAS/TC 18 – Ž/M 3/10 BAS/TC 46 – Ž/M 0/9	tehničkim komitetima za 2	(direktor i zamjenik direktora)	da uzme u obzir postavljanje žena na rukovodeće pozicije
--	--	--------------------------------	--	---------------------------	---------------------------------	--